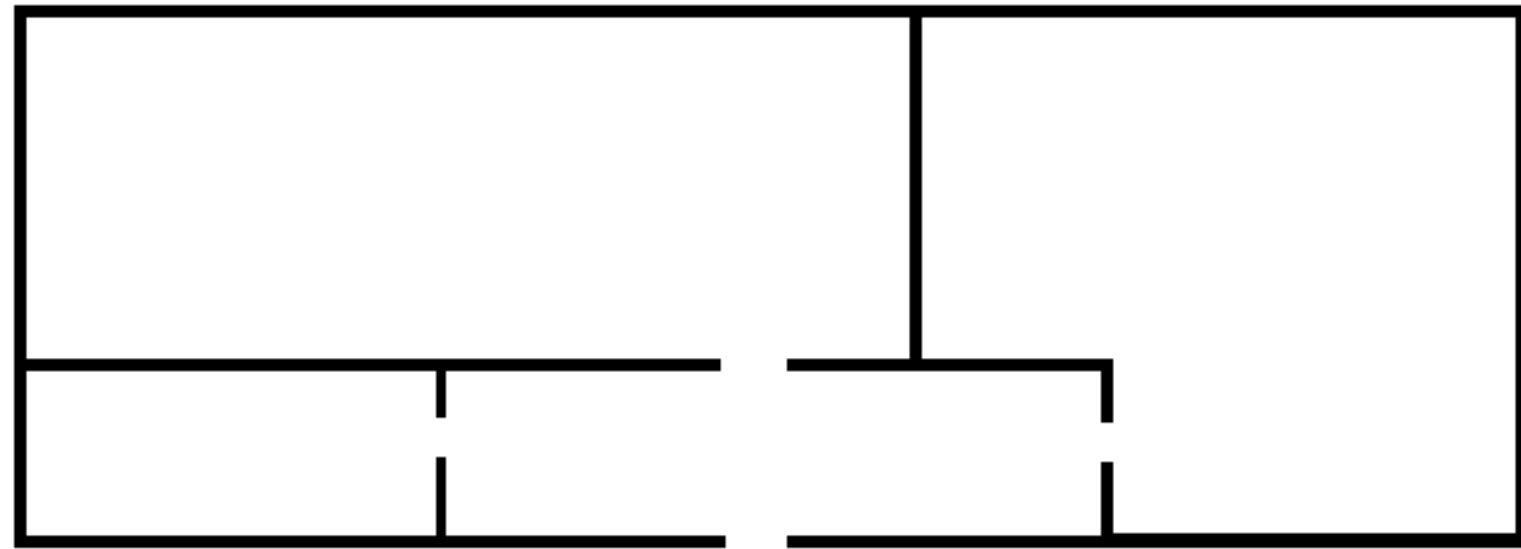

Gdzie badamy?

Instytut Psychologii
pokój 3.12.

Co badamy?

Narodziny i rozwój zdolności do mentalizacji

Dzięki funduszom Narodowego Centrum Nauki realizujemy projekt, którego celem jest opisanie najwcześniejszych przejawów umiejętności komunikacyjnych dzieci oraz ich zdolności do rozumienia stanów umysłowych innych osób (cudzych intencji, emocji czy pragnień), czyli **mentalizacji**. W pierwszym etapie projektu w badaniach wzięło udział 358 12-miesięcznych dzieci, zapraszanych do laboratorium zawsze razem z rodzicami.

Jak badamy?

Gdzie opowiadamy o wynikach?

- Konferencje i sympozja
- Artykuły naukowe i popularnonaukowe

TYDZIEŃ MÓZGU | Psychologia | 1.12.2011

**DZIECKO – NAUKOWIEC W KOLYSCE
CZY MIESZKANIEC PLANETY UMYŚL?**

Marta Białecka-Pikul, Arkadiusz Białek, Marta Rynda (Kraków)

Wprowadzenie

Ten metaforyczny tytuł odnosi się do jednego z podstawowych w psychologii nurtów, a mianowicie pytania, na czym polega rozwój poznawczy dziecka, jak z bezbronnej, wyposażonej tylko w reakcje odruchowe istoty staje się ono myśliciel, logicznie i abstrakcyjnie nastawionym. Najważniejszą z psychologicznych nurtów w XX wieku, Jean Piaget, twierdził – obserwując troję swoich własnych dzieci – że inteligencja rodzi się w działaniu i poprzez działanie. Gdy dziecko ma szansę aktywnie eksperymentować, stopniowo konstruuje swoją wiedzę o świecie, swój model świata. Jego najwcześniejszy opłotek – Lewy Wygodzi – miał z sobą, że dziecko nie jest samotnym badaczem, ale stoi w relacji społeczno-kulturowej, która w relacji drugim człowiekiem, staje się językiem, wchodzi w świat kultury i staje się elementem społeczności. Ponadto podobny spór toczą dziś dwie najbardziej mądre badaczki rozwoju małych dzieci – Alison Gopnick i Katherine Nelson. Pytają one czy dziecko jest naukowcem w kolysce, iluzjonistą i badaczem rzeczywistości, czy też raczej mieszkańcem planety Umyśl, czy jest ono eksprematorem i startystą, który konstruuje teorie czy raczej jest „znanym” społecznie poprzez interakcje z innymi ludźmi staje się kompetentnym mieszkańcem

Pedagogika | Psychologia | Organizacja

Dlaczego przedszkolakom potrzebna jest wiedza o umyśle?

MARTA BIAŁECKA-PIKUL, ARKADIUSZ BIAŁEK

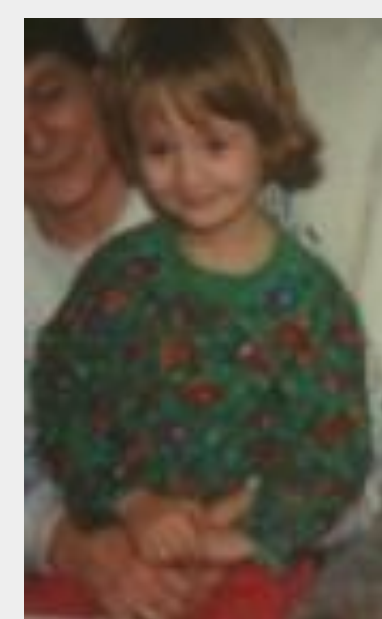
Gdy nazywamy dziecko małym psychologiem i mówimy, że ma naturalną wiedzę o umyśle, czyli tzw. teorie umysłu lub inaczej – zdolność do mentalizacji, stwierdzamy, że potrafili ono dostrzec wewnętrzne przyczyny zachowań innych ludzi. Jak piszą psychologowie rozwojowi, dziecko przypisuje sobie i innym przekonania, pragnienia i emocje i, oddziałując się do tych nieobserwowalnych, wewnętrznych stanów, wyraża i przewidywa zachowania. Jak i kiedy u dzieci powstaje taka „zdolność do mentalizacji” czy „teoria umysłu”, czemu ona służy, czy jest dziecku potrzebna i w jakim celu?

Warto w tym miejscu wspomnieć, że swą rolę nie kierunka spozyczenia drugą osobę jest możliwe dzięki – opartej przez japońskich biologów Kobayashiego i Kohlschne – unikalnej morfologii ludzkiego oka. W analizie porównawczej ponad 1000 żyjących gatunków naczelnych okazało się, że ludzkie oko posiada wyjątkowe zabarwienie i kształt.

Kto bada?

mgr Maria Broda

mgr Martyna Jackiewicz

dr hab. Marta Białecka-Pikul

dr Arkadiusz Białek

dr Małgorzata Stępień-Nycz

Joanna Jakubowska

Paulina Szydłowska

Natalia Hajduk

Marta Bałos

Gdzie można znaleźć więcej informacji?

www.labdziecka.psychologia.uj.edu.pl